

Vorbereiding 23.5: Thaddeüs stelt een vraag

SCHRIFTGEDEELTE

Markus 3:14-19

Johannes 14:15-31

THEMA

Thaddeüs stelt een vraag

EXEGESE

Markus 3:13-19

Vers 13-15 We zien de Heere Jezus de schare achter Zich laten. Hij klimt de berg op. Dit is een berg in de buurt van de zee van Galilea (vers 7). Er is een tegenstelling tussen de schare (vers 7) en de discipelen. De schare volgde Jezus op eigen initiatief, de discipelen worden *door Jezus* geroepen. Als Jezus roept, moet een mens wel komen. Zo werkt de Heere nog!

Uit degenen die door Jezus naar Hem toe geroepen worden, stelt Hij er twaalf in het bijzonder aan als Zijn leerlingen¹. Twaalf discipelen, die de twaalf stammen van Israël vertegenwoordigen, vgl. Openbaring 21:14.

Vier specifieke taken worden genoemd:

1. Met Jezus zijn – Zijn leerling zijn;
2. Uitgezonden worden om te preken;
3. Zieken genezen;
4. Duivelen uitwerpen.

Het eerste is nodig om de andere taken uit te kunnen voeren. Allereerst moeten zij leerling zijn, zittend aan de voeten van hun Meester. Later kunnen zij dan als verkondigers van het goede nieuws het land en de wereld in. Dit gebeurt al tijdens het leven van de Heere Jezus (zie Markus 6:7vv), maar meer nog na Zijn lijden en sterven (de opdracht hiervoor geeft Jezus bij Zijn hemelvaart, Mattheüs 28:19). De tekenen die de discipelen in Jezus' Naam kunnen doen, zullen ten dienste staan van de prediking van het Woord. Net zoals ook de wonderen die Jezus doet, ernaar wijzen dat Hij de Zoon van God is. Ze ondersteunen het Woord.

Vers 16-19 De schrijver van het Evangelie – Markus – heeft voor het schrijven van zijn boek waarschijnlijk het persoonlijk getuigenis van Petrus gebruikt. Dat zou kunnen verklaren waarom we hier niet zozeer lezen dat Petrus geroepen werd, maar gelijk iets horen over zijn nieuwe naam: Petrus. Alsof we het Petrus zelf horen zeggen: 'vanaf dat moment mocht ik Petrus zijn, rotsman'. Samen met Jakobus

¹ Zie hieronder voor een woordstudie naar 'discipel'

en Johannes – hun bijnaam Boanerges betekent ‘zonen van de donder’ – vormt hij de groep discipelen die het dichtst bij Jezus stonden. We lezen meerdere keren dat juist deze drie discipelen met Jezus mee mogen (bijv. op de berg der verheerlijking en in Gethsémané).

In vers 18 staat dan Thaddeüs in het rijtje. Hier lezen we alleen zijn naam. Over zijn naam is nog wel meer te zeggen. In Mattheüs 10:3 komen we hem tegen als ‘Lebbeüs, die ook Thaddeüs genoemd werd’. In Lukas 6:14-16 komen we deze beide namen niet tegen, maar wordt hij Judas, de broer van Jakobus genoemd. Het zou kunnen dat met deze Jakobus de zoon van Alfeüs bedoeld wordt, maar het wordt hier niet met zoveel woorden gezegd. Wel wordt er duidelijk onderscheid gemaakt tussen deze Judas en Judas Iskariot: de laatste is degene die Jezus zal verraden.

Een discipel met drie namen: Thaddeüs, Lebbeüs en Judas. We kiezen er in deze exegese en schets voor om hem met de naam Thaddeüs aan te duiden. We weten maar heel weinig van deze Thaddeüs. In de Bijbel wordt alleen in Johannes 14 zijn naam nog genoemd.

Johannes 14:15-31

Vers 15 Dit tekstgedeelte is een deel van de afscheidsrede van Jezus. Voor Hij gaat sterven, spreekt Hij met Zijn discipelen. Hij vertelt hen wat er komen gaat en hoe zij daar mee om moeten gaan. Het liefhebben van de Heere Jezus wordt duidelijk als je Zijn geboden houdt. In Johannes 13:34-35 gaf Jezus Zijn discipelen een nieuw gebod, namelijk het gebod van de liefde. Ware liefde maakt gehoorzaam.

Vers 16-17 Jezus’ liefde voor Zijn discipelen is groot. Hij weet dat Zijn discipelen zich ontroerd en bevreesd (vers 1 en 27) voelen, en daarom vertroost Hij hen. Hij belooft dat er een andere Trooster zal komen. Een andere – dat betekent dus naast Hem Zelf, de Meester- Die als Trooster (wat ook met Helper vertaald kan worden) bij hen is. We zien hier iets van de Drie-eenheid: de Zoon vraagt de Vader om de Geest te geven. Het verschil tussen de Zoon en de Geest is dat de Geest bij hen zal blijven. De Geest is de Geest van de waarheid. Ook hier zien we parallellen tussen de Zoon en de Geest. Jezus noemde Zichzelf immers de Waarheid. Deze Geest is God, met de Vader en de Zoon. De Heilige Geest zal alleen maar in de waarheid leiden.

De wereld kent de Geest niet, en kan Hem daarom ook niet ontvangen. Omdat de discipelen de Zoon kennen, kunnen ze ook de Geest ontvangen. Ze kennen de Geest omdat ze Jezus kennen. Jezus belooft dat de Geest niet alleen bij hen komt, maar zelfs in hen. En daar zal Hij ook blijven.

Vers 18-20 De troost gaat nog verder. De Meester betoont Zich hier ook vader: Hij ziet de discipelen als Zijn kinderen (zie ook Johannes 13:33). Als Hij weggaat, zullen zij als wezen zijn. Maar Hij belooft dat dit niet zo zal blijven. Zijn terugkomst slaat hier waarschijnlijk op de tijd na de opstanding. Misschien mag je er ook iets in lezen van de terugkomst op de jongste dag, zoals Jezus daarover spreekt in vers 3. In ieder geval mogen de discipelen weten dat Jezus hen niet alleen laat.

Er is een verschil tussen de discipelen(de gelovigen) en de wereld. Na Zijn opstandig vertoont Jezus Zich niet meer aan de wereld, maar alleen aan Zijn discipelen. Jezus spreekt hier – dat is voor Zijn sterven! – al over de opstanding: ‘Ik leef’. Hij belooft dat met Hem ook Zijn discipelen zullen leven. Dat betekent hier vooral ‘eeuwig leven’. Dan zullen de discipelen ook iets zien van de bijzondere band die er is tussen Vader en Zoon en waarin ook zij mogen delen: de Zoon is in de Vader – de discipelen zijn

in de Zoon – de Zoon is in hen. Een bijzondere gemeenschap die alleen door het geloof genoten kan worden.

Vers 21 Weer komt terug dat het liefhebben van Jezus tot uiting komt in het houden van Zijn geboden. Dat is ook voor ons een les: we kunnen dus met ons doen en laten tonen dat we de Heere Jezus liefhebben. Een leven met de Heere kan niet zonder Zijn geboden.

Als we zo de Zoon liefhebben, zullen we ook door de Vader geliefd worden. Ook Jezus Zelf zal deze liefde betonen. Het is een wederzijdse liefdesrelatie. Ook zal Jezus Zich aan Zijn discipelen – en alle gelovigen – openbaren. Openbaren, dat is vertonen, laten zien. Het is een vertonen in al Zijn glorie. Deze verzen zijn het slot van het antwoord op de vraag van Filippus (vers 8): 'Toon ons de Vader'. Jezus laat iets zien van die bijzondere verbondenheid tussen Vader en Zoon. En van de band tussen de Zoon en Zijn gelovigen. Ieder die met een waar geloof verbonden is aan de Zoon, zal door Hem de Vader zien.

Vers 22 Judas – die wij kennen als Thaddeüs – neemt het woord. Het is de enige keer dat we van hem horen (naast zijn plaats in de opsomming van de discipelen). De evangelist legt er nog even de nadruk op dat dit niet Judas Iskariot – de Judas die Jezus zal verraden – is. Judas vraagt hoe het komt dat Jezus Zich niet aan de wereld zal openbaren maar alleen aan hen. In Judas' vraag horen we de gedachte dat de openbaring van de Heere Jezus een koninklijke, maar ook aardse, wereldwijde openbaring zal zijn. Verwacht hij Jezus als Koning op deze wereld? Heeft hij nog niet geleerd dat het Koninkrijk van deze Koning een hemels rijk is? Thaddeüs begrijpt het niet. Maar hij gaat met zijn vraag de goede weg, naar Jezus toe. Hij toont zich een discipel, een leerling aan de voeten van zijn Meester.

Vers 23-24 En zijn Meester geeft – opnieuw – antwoord. Het heeft allemaal te maken met die bijzondere band die er is tussen Vader, Zoon en gelovige. Als de gelovige Jezus liefheeft, zal hij Zijn Woord in acht nemen, zal hij Jezus gehoorzamen. Dat is hetzelfde als Jezus liefhebben. En die liefde is er ook van de Vader tot de gelovige. Die bijzondere band gaat zo ver dat God Zelf (Vader en Zoon) in de gelovige komt wonen. De parallel met het begin van hoofdstuk 14 is prachtig: net zoals Vader en Zoon bij de gelovige komen wonen, maakt de Zoon een plaats voor de gelovigen gereed waar zij eenmaal bij God mogen wonen.

Het tegenovergestelde is ook waar: wie Jezus niet liefheeft, zal Hem niet gehoorzamen. En dus zal de Zoon zich aan hem niet openbaren.

De eenheid tussen Vader en Zoon wordt benadrukt in de zin 'het woord dat u hoort, is niet van Mij, maar van de Vader, Die Mij gezonden heeft'. De Zoon is door de Vader gezonden en spreekt het woord van de Vader.

Vers 25-26 Als Meester heeft Jezus dit Zijn discipelen geleerd op het moment dat Hij nog bij hen is. Maar als Hij er niet meer is – na Zijn hemelvaart – dan zal de Heilige Geest dit onderwijs overnemen. De Heilige Geest Die komt als Trooster wordt gezonden door de Vader. Hij wordt gezonden in Jezus' Naam. Hij zal alleen maar wijzen op Jezus: alles leren en in herinnering brengen wat Jezus heeft gezegd. Zo werken Vader, Zoon en Geest samen in de redding van zondaren!

Vers 27 Jezus zal weggaan, maar Hij zal Zijn discipelen Zijn vrede geven. Dat is een totaal andere vrede dan de vrede van de wereld. In de wereld is vrede vooral het niet aanwezig zijn van oorlog. De vrede die God geeft is niet van deze wereld, zoals Zijn Koninkrijk niet van deze wereld is (zie

Johannes 18:36). Het is een harmonische verhouding met God en daardoor harmonie in ons leven. Het is een Messiaanse vrede die gestalte krijgt in het Koninkrijk van de Vrededorst (zie Jesaja 9:5-6). Het is vrede die alles te maken heeft met de verzoening van zonde en schuld. Vrede die het goed maakt tussen God en mens. Als deze vrede je deel is, hoef je niets meer te vrezen.

Vers 28-29 De Heere Jezus herhaalt hier Zijn woorden nog eens. Iets wat steeds wel weer nodig bleek, omdat de discipelen het niet begrepen. Maar Jezus is een geduldige Leermeester. Ook in het geloof hebben we het nodig lessen steeds opnieuw te leren.

Jezus zal weggaan en weer terugkomen, zoals Hij in dit hoofdstuk uitgelegd heeft. Hij wijst Zijn discipelen erop dat ze blij met Hem moeten zijn, omdat Hij naar Zijn Vader terug zal gaan. Terug naar de hemelse heerlijkheid, waar Hij als Koning gekroond zal worden. De Vader is 'meer dan Ik', zeg Jezus. Dat wijst op het gezag van de Vader. Het is de Vader Die uitzendt en opdracht geeft.

Alles zal gebeuren zoals Jezus het gezegd heeft. Hij is immers de Waarheid. De discipelen weten het nu al, maar ze zullen het geloven als ze het zien gebeuren. Om hun geloof straks te versterken, leert Jezus het hen nu al.

Vers 30-31 Er komt een einde aan deze gesprekken van de Meester met Zijn leerlingen. Een bruto einde, omdat de vorst van de wereld zal komen om de Hemelvorst gevangen te nemen. Maar dat gebeurt niet omdat de vorst van de wereld zoveel macht heeft. Uiteindelijk heeft hij geen enkele macht over Jezus. Maar omdat Jezus wil lijden en sterven, omdat Hij Zich gevangen laat nemen, zal het gebeuren. Het is Jezus' liefde tot de Vader dat Hij doet wat de Vader Hem geboden heeft.

Met deze woorden komt er een einde aan het gesprek dat aan de tafel (waarop de paasmaaltijd werd gevierd en het Avondmaal werd ingesteld) plaatsvond. De hoofdstukken die volgen worden waarschijnlijk lopend uitgesproken. Op weg naar Gethsémané, op weg naar Golgotha. Waar deze Meester Zijn leven geeft uit liefde tot Zijn Vader en uit liefde tot de wereld – opdat eenieder die in Hem gelooft, eeuwig leeft met Hem! (Johannes 3:16)

Woordstudie

Discipel

Andreas wordt tot discipelschap geroepen. Daarom is het van belang om te kijken naar de inhoud van dit woord. In de eerste eeuw na Chr. kwam het veelvuldig voor dat leraren een groep leerlingen om zich heen verzamelden. We zien dit niet alleen in de filosofische wereld, maar ook in Joodse kringen. Het discipelschap van Jezus onderscheidt zich echter op verschillende manieren van het discipelschap uit de toenmalige wereld. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan de volgende aspecten:

1. Het initiatief tot het kiezen van de leerlingen lag bij Jezus;
2. In het geval van de twaalf discipelen betekende dit het achterlaten van hun dagelijkse leven;
3. Jezus kiest niet voor status en aanzien: vissers, een tollenaar en zelfs een zeloof vormden de kring van zijn volgelingen;
4. Discipelschap is levenslang en ging niet om een carrière waarbij men uiteindelijk zelf promoveerde tot rabbi;
5. Discipelschap impliceerde gehoorzaamheid aan Jezus' geboden.

GELOOFSLEER

GEBEDSPUNTEN

- Leer ons bidden.
- Alle moeilijke dingen, vragen die we hebben leggen we voor U neer. Wilt U ons leiden en leer ons U te volgen. Niet mijn wil, maar Uw wil geschiedde.
- Werk in ons hart door Uw Woord en Geest zodat wij een kind van U mogen zijn of worden.

PSALM- EN LIEDLIJST

Psalm 25:2	Heer', ai, maak mij Uwe wegen
Psalm 25:4	's HEEREN goedheid kent geen palen
Psalm 29:6	Looft den HEER', Die wond'ren werkt
Psalm 85:3	Merk op, mijn ziel, wat antwoord God u geeft
Psalm 86:6	Leer mij naar Uw wil te hand'len
Psalm 105:3	Vraagt naar den HEER' en Zijne sterkte
Psalm 119:3	Och, schonkt Gij mij de hulp van Uwen Geest
Psalm 119:5	Waarmede zal de jongeling zijn pad

Wat de toekomst brengen moge
Bidt zonder ophouden
Doorgrond mijn hart
Heer', wat wilt Gij dat ik doe?
Heer', wees mijn Gids
Jezus, ga ons voor
Zoekt eerst het Koninkrijk van God
Leer mij Uw weg, o Heer'

INTRODUCTIE OP DE VERTELLING

Margriet zit op de fiets naar huis. Ze fiets hard door, want ze wil zo snel mogelijk thuis zijn. Bij haar vriendin Emma, die op een boerderij woont, zijn poesjes geboren. Die zou ze ook wel willen zien en vasthouden! Emma heeft er al zoveel over verteld. Margriet zou zelf ook wel zo'n poesje willen hebben. Nu eerst maar vragen thuis of ze nog even langs Emma mag. Gelukkig is het niet ver meer. Snel zet ze haar fiets op de standaard en rent ze naar binnen. Dat is vreemd, mama is niet beneden. Margriet loopt naar de gang en roept: 'Mamaa, mammaa!' Boven hoort Margriet een deur opengaan. Haar broer Chris staat bovenaan de trap. 'Wat is er, Margriet?'

- Hoe kan Margriet erachter komen waar haar moeder is? (Door het aan Chris te vragen.)
- In de Bijbel stelden mensen ook vragen aan de Heere Jezus. Wie weet er een vraag uit de Bijbel?
- Geeft de Heere Jezus op elke vraag antwoord?